

Den enda tidningen om inredning, resor, mat och trädgård – och andra väsentligheter

RESIDENCE

JENNIE GÖR
FRAMTIDENS MÖBLER

Stockholms läckraste stenhus
Fåfångans fästning!
Fotomodellens sanslösa havshotell

Gene
s. 149

Lustfyllda badrum

Drömhus på Österlen • Stjärnornas silversmed
Svarta stilsignaler • Husmanskost på nytt sätt

NUMMER 6/2002
PRIS 47:00 INKL. MOMS
EURO 6:35
NORGE NOK 51:00

TIDSAM
0986-06

06

7-888098-604700

1998 satte Aarnio öron på *Pastillen* och gjorde *Formula Chair*, en hyllning till F1-världsmästaren Mika Häkkinen.

Action man

40 år efter det plastpoppiga världsgenombrottet brinner kreativiteten alltjämt i huvudet på Eero Aarnio. Text Annica Kvint. Foto Harri Kosonen.

Tanken svindlar när jag får veta att Eero Aarnio sånär börjat jobba på Ikea i början av 1960-talet. Vilket vägskal – och vilken tur att Aarnio i stället blev upptäcksresande i modernismens utforskade glasfiberland.

»Ikea var inte mitt företag«, konstaterar Eero Aarnio när vi 40 år senare sitter i hans bil på väg till bostaden utanför Helsingfors.

Efter att under ett par decennier ha varit nedvärderad som »daterad kitsch« är han i dag kraftfullt återbördad som rymdålderns kanske främste ikonde signer. Återigen hamnar James Bond-fåtöljen *Åskbollen* på bokomslagen (nyligen på såväl Taschens stora stolbok *Chairs* som bestsellern *From Op to Pop*), nu som banbrytande klassiker snarare än hip popstjärna. *Pastillen* tjatades mer eller mindre ut i allt från Bo01-utställningen till Ähléns-annonser. *Bubblan* dinglar i diger upplaga i entréhallen till Telenors omdebatterat påkostade huvudkontor i Oslo. Och den senaste Aarnio-biografin översattes omgående även till kinesiska.

Eero Aarnio har alltid hellre velat se sig själv som europé än som finländare och den här dagen skulle man lätt kunna ta honom för

en välbärgad västtysk – under armen på den vita, lediga fleecetröjan skymtar en maffig klocka i rostfritt stål (en egen prototyp, ska det visa sig) när han öppnar dörren till sin Mercedes SL 500, bilen som av den brittiska biltidningen *Evo* utnämns till »den mest fulländade tvåsitsiga bilen på planeten«.

Men skenet bedrar. Visserligen bodde Eero Aarnio och hans fru Pirkko i Köln i fyra år på 1990-talet, och visserligen har han en dyr bil, men han är långt ifrån någon glidartyp. Det blir man inte om man växer upp under knappa förhållanden i andra världskrigets Helsingfors, med en pappa som är målare, en mamma som är hemmafru och två bröder som är tio respektive tjugo år äldre och alltid vet bättre.

Eero Aarnio såg staden bombas.

»Det är sånt som gör att man blir stark och lär sig skilja viktigt från oviktigt«, säger han. »När vårt förra hus blev för dyrt sålde jag Porschen. Man får aldrig bli för fäst vid saker.«

Villan i Veikkola, ritad av Aarnio själv, ligger en halvtimme väster om Helsingfors, invid sjön Lamminjärvi. Från gatan ser man »

Hemma hos Eero och Pirkko i finländska Veikkola. Glasterrassen till höger binder samman bostadshuset med ateljén. Stolen *Ponny* finns även i åtta exemplar runt styrelsebordet på ett stort oljebolag i Texas.

bara ett ordinärt vitt plankstaket. Men sedan kliver man rakt in i rymdåldern. Redan trädgården är ett smärre designmuseum, med gröna *Pastillen*-fätöljer, vita *Kantarell*-bord och röda stolar signerade Aarnio. Allt är av glasfiber, och har man inte tidigare förstått finessen med det materialet så gör man det nu. Inte nog med att man kan skapa vilka former som helst, möblerna klarar dessutom att stå ute i 30 år utan att ens se slitna ut.

Eero och hans fru Pirkko flyttade in för tio år sedan i det ljusa, låga huset, som har maximalt med fönster mot vattnet och dessutom tre olika nivåer för att få in så mycket ljus som möjligt.

Aarnios verkstad ligger alldeles intill. Det är på den inglasade verandan som förbinder de båda byggnaderna som jag hänger av mig kappan, på en luggsliten klädhängarpalm av Joe Colombo där torkat skumgummi tränger ut ur den gröna ytan. Jag provsitter i två av de först tillverkade *Bubblorna* som hänger mitt emot varandra på terrassen, men Eero är redan på väg mot något han tycker är intressantare. Resten av terrassen är nämligen full av prototyper och han pekar stolt på *Mama*, presenterad på fjol-årets Kölnmessa.

»Världens bästa gungstol!« säger han och spärrar upp ögonen på samma sätt som han gör varje gång han beskriver sig själv i

superlativer. Om Eero Aarnio någonsin hört talas om Jantelagen så döljer han det bra. Men faktum är att man inte tycker att han är odräglig ens när han säger »jag är bäst« (vilket inträffar oftare än man kan tro). För han har verkligen fått vänta länge på att förverkliga alla idéer han fick lägga i byrålådan under alla de år glasfiber inte ansågs politiskt korrekt.

Vi har inte kommit längre än till hallen förrän prototypen till *Åskbollen* dyker upp, Aarnios »rum i rummet« som blev hans inträdesbiljett till den internationella designaren. Sitter man i den hör man knappt vad som sägs utanför, men det var också just det som var meningen.

»Jag ritade fätöljen åt mig själv 1962. Jag var frilans med fru, två barn, liten lägenhet och dåligt med jobb – jag behövde en stol att dra mig tillbaka i! Efter lite skissande upptäckte jag att stolens form blivit så enkel att den var nästan som en boll. Första miniatyrmodellen gjorde jag med hjälp av en pingisboll.«

På 1960-talet fanns erövrandet av rymden inom räckhåll. Det research- och utvecklings-

arbete som NASA tog sig an skulle resultera i den mest sofistikerade designprocessen i mänsklighetens historia. Men det var inte NASA som såg möjligheten att göra möbler i glasfiber. Det var Eero Aarnio, som byggt en båt i materialet några år tidigare: »

Man tycker inte han är odräglig ens när han säger »jag är bäst«. Vilket inträffar oftare än man kan tro.